

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računata se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopenne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnitvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnitvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnitvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskárna“ telefon št. 85.

Oktober 1899 in december 1900.

To vam je bilo lani veselo gibanje na Kranjskem. Tedaj je klerikalna stranka napovedala kranjski kmetijski družbi boj. Mi smo pobrali rokavico, ki so nam jo vrgli klerikalci pred noge, in smo to narduto farovško gospodo tako neusmiljeno pretepli, da jo še danes bole vse kosti.

Nihče ni bil gotov, da se posreči naši stranki, odbiti klerikalni naskok na kmetijsko družbo, ker nihče ni imel pregleda nad volilci in ni vedel za njihovo mnenje. Družba ima precej členov, in ker ni bilo pravega osrednjega volilnega odbora, je bila zveza mej posameznimi agitatorji jako težavna. A vendar! Koliko je tedaj ljudstva z vseh stranij privrelo v Ljubljano, in kako hitro so spoznali ljudje, h kateri stranki da kdo pripada. Utisi velike zmage dne 26. oktobra 1899. so neizbrisni, najbolj pa ostalo nam je v spominu to, da je bil kmet naše stranke tako srečen in vesel, da je vendar enkrat v javnem dvoboju farovž podlegel. Tako je bilo našemu kmetu, kakor da se mu je odvalil kamen od srca. Celo kmetje, ki so jih farovski zvezane seboj pripeljali, so bili veseli, da so klerikalci zadobili tak udarec. Prav od srca so farovžu privoščili batine, ki jih je dobil tisti dan. Mej tistimi kmeti, ki so zmagali, in mej tistimi, ki so bili premagani, tudi pozneje ni bilo nič sovraštva, in marsikateri pristaš klerikalne stranke je dejal: Prav je, Bog ve, da je prav, da smo bili tepeni, bodo vsaj v farovžu manj pihali. In takisto neizbrisno ostane nam v spominu, kako so mlajši in starejši duhovniki po prihodu Dolenjcev pobrali šila in kopita in pobegnili z bojišča, in kako je farovski vodja, ki je pogumen le tedaj, če ga straži več desetih duhovnikov in njihov fanatizovano spremstvo, kako je dr. Šusteršič bežal in si na begu z volišča skoro nogo izvil. Tudi on, ki je še par dni pred odločitvijo kakor petelin na gnojišču s peruti okrog sebe bil in klical na boj, je sramotno zapustil svojo zastavo in šele zvečer v var-

nem prostoru prišel do sape ter pogumno kazal pest naši stranki. A tedaj so se mu le še smejali.

Tedaj smo videli strahopetnost klerikalnih generalov, tedaj smo spoznali, da zanje še mokre cunje ni treba, nego da jim je treba le neustrašeno pogledati v oko, ker je pošteni kmet srčno vesel, če jih kdo okraja.

Dne 26. oktobra 1899. smo lahko zapeli „pri nas je korajža, pri vas je pa ni.“ Ako vsak naših tedanjih sobojevnikov še čuti v sebi tisto nebeško veselje nad krasno zmago tistega dne, ako je še vsak tako prepričan o pogubnosti duhovniške politike, kakor je bil naš kmet dne 26. oktobra 1899, potem imamo za prihodnje državnozbornske volitve velik kor agitatorjev. In če pojdejo ti sedaj z isto radostjo in z isto požrtvovalnostjo na delo kakor lani, potem bomo imeli letos vesele božične praznike.

Nujno je potrebno, da se že napravi red mej našo politikujočo duhovščino, nujno je potrebno, te ljudi z mrzlo vodo politično, da se spametè. Zdaj niso pri zdravi pameti. Zdaj res mislijo, da velja jeden duhovnik za tisoč vernikov, katero neslanost jim je škof Napotnik na katoliškem shodu natvezil, in skoro si bodo domišljali, da je vsak izmej njih vreden, da se ga postavi v tabernakelj. Prav resno si tudi domišljajo, da vse vedo in vse znajo. Ta njihova norost je nalezljiva, kakor se vidi pri dru. Šusteršiču. Ta si domišlja, da se je sv. Duh z njim pobratil in sklenil z njim pogodbo, po kateri bo odslej jezik dra. Šusteršiča oznanjal misli sv. Duha. Tudi na katoliškem shodu je mož metal sveto-pisemske izreke mej „veleocenjene“ kmete kakor kak svetnik.

Toda kaj za dra. Šusteršiča? Advokatov dobimo kolikor hočemo, ali kaj bo z vero, kaj bo s cerkvijo, če naši duhovniki znoré?

V mrzlo kopel z njimi, kakor lani dne 26. oktobra 1899.! Potem bomo zopet v cerkvah namesto pustolovskega zabavljanja slišali kako pametno propoved, potem bo z našimi duhovniki zopet človeško pametno

govoriti in z njimi izhajati. Najostrejša Kneippova kura mora biti letos, meseca decembra, in pa prihodnje leto, ko bodo državnozbornske volitve. Potem bo lepo mirna naša ljuba Kranjska, prej pa ne.

Torej, prijatelji in zmagovalci od lanskega občnega zbora kmetijske družbe, storite pri letošnjih državnozbornskih volitvah svojo dolžnost. Lotite se dela, takoj, brez odlašanja, delajte neutrudno, pripravljajte vse, kar treba, in bodite prepričani: Bežali bodo meseca decembra, kakor so bežali 26. oktobra 1899. in se potem dolgo časa bolje držali svojih cerkvenih opravil.

Volilec z dne 26. okt. 1899.

V Ljubljani, 25. septembra.

Kabinetna kriza v Bolgariji.

Konflikt med Bolgarijo in Rumunijo vendarle ni dozorel do skrajnosti, in o vojni se danes ne govori več. Obe državi imata pač jako slabe finance, a tudi sosednje države so znale porabiti svoj vpliv, da so preprečile katastrofo, ki bi bila bržkone razburila ves Balkan in povzročila najnevarnejše konflikte. Da je bolgarski minister Načović odstopil, se je smatralo nekaj časa dokazom, da je bojovitejši del ministrstva zmagal. Saj je bil Načović tisti mož, ki je zavzemal najobjektivnejše stališče v vsej aferi ter bil pripravljen, kaznovati krivce umorov v Bukareštu, ako doprinese rumunska vlada dokaze, da so v istini krivi. Ker se ostalo ministrstvo z Načovićem ni strinjalo, je odstopil. Soditi bi bilo potemtakem, da so postale razmere v Bolgariji še napejtejšje, toda s povratkom kneza Ferdinandanda so se razmere nakrat čudno zaobrile, in danes je gotovo, da imajo v Bolgariji akutno kabinetno krizo. Knez hoče baje odpraviti vlado Radoslavove stranke ter poklicati iznova Stojlova na krmilo, v čegar kabinetu pa bi sedela tudi Grekov in Cankovec Danev. Morda se vrne tudi Načović. Danes je knezu le na tem, da eliminira Radoslavova in njegov sistem. Radoslavovisti so hoteli kar na vrat, na nos oborožiti vojsko ter začeti vojno, in le Načović je preprečil veliko nevarnost. Afera med državama je izgubila že

ves svoj politični značaj ter se bo spravila s sveta čisto pravniskim potom, kar je najvarnejše.

Dogodki na Kitajskem.

„Daily Express“, ki razširja vedno najsenzacionalnejše, a malokdaj docela resnične vesti, poroča, da je zavzela kitajska vlada zopet jako sovražno stališče napram tujim državam ter z najnovejšimi imenovanji naravnost demonstrirala proti željam in zahtevam velevlasti, ki hočejo napraviti na Kitajskem zopet mir in red. Imenovani list poroča namreč, da je imenovala princa Tuana dušo boksarskega ustanka, predsednikom cesarskega sveta, general Tungfusiang, največji sovražnik tujcev, pa na mesto Šunglusa vrhovnim poveljnikom. „Daily Express“ poroča tudi, da je Lihungčang javil kitajskim oblastim, da o predaji Tuana, Čangšisa, Tungfusianganga in Šungsienga ne more biti govora, da miru ne bo, nego da se bo ustavljala Kitajska do skrajnosti. Tungfusiang pa je baje izjavil, da se bo upiral grofu Walderseeju do zadnjega. Tuan ima baje cesarico povsem v svoji oblast, in njegov vpliv je največji. „Times“ pa je temu docela nasprotno dobila iz Pekina vest, da je princ Čing sporočil poslanikom, da dospel Lihungčang v kratkem v Pekin, in predlagal, naj se začne mirovna pogajanja v Čunglijamenu. Čudno pa je, da bo pri mirovnih pogajanjih tudi general Yungtu, ki je znan kot velik sovražnik tujcev. Ameriška vlada je v najlepši obliki odklonila znani predlog Bülowa ter predlaga, naj se prepusti kaznovanje glavnih krivcev boksarskega ustanka kitajski vladi. Kaznovanje pa se naj izvrši šele po sklepu miru. Ameriška vlada umakne svoje čete — do večje posadke — vse iz Pekina in tudi iz Kitajske. Ameriške čete tudi ne stopijo pod poveljništvo Walderseeja, ako začne z ofenzivo. Potemtakem hoče — kakor Rusija — tudi Amerika postopati docela samostojno brez nadzorstva Nemcev!

Vojna v Južni Afriki.

Dasi je možno sedaj z vso gotovostjo reči, da je vojna z Buri končana, vendarle ni misliti, da se poslej ne bodo vršili ni-

LISTEK.

Spoved v Moskvi.

Ruski spisal A. Lejkin.

V veži cerkve se je spovedovalo. Okrog spovednic se je gnetla kopa skesanecv s svečami v rokah. Vsakdo je čakal, da pride na vrsto, ter da dospel do omrežja spovednice. V gneči je bilo videti trgovce z lepo počesanimi polnimi bradami, trgovce s klobuki in zavezanimi zavratnicami. Mej njimi so bile tudi dame višjih slojev z blagoslovljeno vodo in s svečami, katere so zavile v batistne robce, da si ne omadežujejo rok z voskom. Videti je bilo tudi generala, kateri je z dostojanstveno kretnjo postavil desno nogo naprej ter imel dva prsta svoja roke na gumbu svojega zapetega plašča. Nekaj častnikov, veliko otrok in kmetov. Vse je dišalo po kozuhovini in lanenem olju. Aristokracija se je mešala z demokracijo.

Toda cerkovnik, ki je smukal okrog spovednice, ju je skušal ločiti, kakor da hoče napraviti red, v resnici pa mu je bilo le za to, da dobi od radodarnejših darovalcev po dve kopejki.

Cerkovnik je bil prav tak, kakoršen mora biti: njegova hoja tiha, njegov glas

mehek, kretnje, ako mogoče, še mehkejše, njega pogled vdan, zvit, njegova brada gladka. Njegova dolga suknja se je tesno oprijemala njega života.

„Ali blagovolite iti k spovedi, Marija Dmitrijevna? Prav imate...“, je pozdravil z globokim poklonom neko trgovčevu soprogo. „Želim, da pojedete z Bogom spravljene, brez greha in čistega srca od tod... Samo nekoliko pozno ste prišli. Tu je od sile veliko ljudi; bilo je tu dovolj prostora, in najboljši ljudje...“, sedaj je nakrat polno. Toda izvolite dovoliti, tukaj vas spravim bližje spovednici. Že zato, ker nas najčestje obiščete, moram kaj storiti za vas. In kako je otrokom, ali so zdravi?“

„Hvala Bogu!“ je odgovorila trgovčeva žena ter stisnila cerkovniku dve kopejki v roko.

„Bog povrni, da so le otroci zdravi. Mojo najvdanejšo zahvalo“, je dejal cerkovnik, mej tem ko je spustil tako mimogrede denar v žep suknje. „Tako vam pomorem nekoliko bližje. Za generalom vas postavim. Najprvo general in potem takoj vi... Sicer bi morali predolgo čakati. In kako se ima gospod soprogo, ali je zdrav? Nikdar ga ni videti z vami?“

„Hvala lepa; zdrav je. Nekako pred štirimi tedni se je tu izpovedoval.“

„Oh, dà, pozabil sem. Štiri tedne je,

odkar je poravnal svoj dolg pri Bogu. In še vprašal sem ga: „Kaj dela Marija Dmitrijevna?“ In on je odgovoril prijazno: „V velikonočnem tednu pride semkaj“. Vašega soproga cenim kakor sicer nikogar na svetu — od vseh župljanov je on najpoštenejši in najpobožnejši človek“, je pristavil cerkovnik. „Zame je že marsikaj storil. Takoj, milostljiva... Ljudje, prijatelji!“ se je obrnil do kakih štirih kozuharjev s svečami v rokah. „Ko bi šli rajše tja na ono stran k očetu Ivanu. To je vendar vsejedno; in tam je veliko več prostora. Tu spoveduje protopop, in tu — in tu se tere ljudi. Čemu mučiti starca? In oče Ivan tako lepo spoveduje — in vrhu tega je mlad.“

„Toda, dragi prijatelj, pri očetu protopopu smo bili že preteklo leto pri spovedi. Sicer pa je duhovnik jednak duhovniku“, so dejali kmetje, mej tem ko so se postavljali v mrzli cerkvi sedaj na jedno, sedaj na drugo nogo.

„Pred Bogom so vsi duhovniki jednaki, dragi moji. Le pojedite tja k očetu Ivanu, pojedite...“

„Kako, tebi se smili oče protopop?“ „Nikakor ne; toda saj vidite, da grede priprosti ljudje vsi k očetu Ivanu... In tu se spoveduje samo višjih slojev. Jeli prijetno, ako pomažeš s svojim kozuhom kaki gospej baržunasti životek? Zmerjala te bude,

in kaj imaš od tega? Sam jo tako zape ljuješ v greh, kateri ti ne bo odpuščen. Le pojedite, prijateljčki, kaj hočete tu?“

Kmetje v kratkih kožuhastih jopičih so se obotavljaje drug za drugim poizgubili.

„Odšli so!“ je šepetal cerkovnik trgovčevi soprogi na uho. „Sedaj so tu sicer samo boljši ljudje, a jih je vendar še preveč. Nu, pa pošljemo še nekatere k očetu Ivanu. Iz marsikaterega kozuha prihaja tako neprijeten vonj, da je pravi čudež, ako dame niso ušle. In čemu ta gnječa? Takoj si pomoremo, Marija Dmitrijevna... Prosim, pojedite tesno za menoj. Se že spravim skozi. Gospodje! Blagovolite dami dovoliti, da se približa sveti podobi!“ je rekel cerkovnik množici ter vlekel seboj gospo Dmitrijevno.

„Ali ima ta ženska privilegij?“ je vprašal mlad mož z očali svojo staro mater ter pokazal na cerkovnika.

„Ali, Ivan, ne sodi, da ne boš sojen“, je mirila mati.

„Ne, mati, to je preneumno!“

„Molči, dragi moj, ne draži in pusti me v miru ter čistega srca...“

„Gospodje, zakaj se tako gnjetite! Vsi pridemo na vrsto!“ je klical neki uradnik, kateremu je visel križ okrog vratu, ter skušal pri tem sam priti naprej.

(Konec prih.)

kaki boji več. Nekaj večjih ali manjših burških čet je še vedno tako na transvaalskem kakor na oranjskem ozemlju. Ti bodo še nekaj časa — kakor Tagali na Filipinih — nadaljevali svojo borbo proti Angležem, a ti boji dejstva ne izpremené, da je vojna za Bure popolnoma izgubljena. Buri ne priznavajo ne anektacije Oranja niti Trasvaala ter obstajata še za obe republiki domači vladi. Predno je zapustil Krüger Transvaal, je imenoval svojim namestnikom in začasnim voditeljem transvaalske vlade Schalka Burgerja. Dokler ta ne prizna anektacije in docela ne kapitulira, Angležem ni možno smatrati transvaalskih Burov kot upornike in navadne puntarje. To priznava tudi večina angleških časopisov. Da je vojna končana, dokazuje tudi dejstvo, da zapusti lord Roberts v kratkem Južno Afriko ter se vrne na Angleško. Njegov namestnik bo ali general Buller ali pa lord Kitchener. „Daily Mail“ je presenetil te dni svet z novico, da je Dewet še živ, in da se je vrnil samo s sedmoricco svojih ljudi v Potchefstroom. Mogoče je res, da Kristijan Dewet ni bil ubit, nego njegov brat. Možno pa je tudi, da je živ le ta brat, in da je Kristijan vendarle mrtev. Zadnji teden se je primerilo zopet nekaj prask z burškimi oddelki, ki pa beže vsi preko portugalske meje. „Daily Telegraphu“ poročajo iz Laurenzo Marqueza, da je prišlo 24. t. m. 700 Burov s 14 častniki na portugalsko ozemlje, kjer jih je sprejelo 300 portugalskih vojakov. Popoldne istega dne pa je došlo še 800 Burov in nekaj irskih Američanov z vlakom. Vse so internirali. Bajse so se celo na portugalskem ozemlju Buri jedenkrat zgrabili s portugalskimi vojaki, ker se niso hoteli udati. Kraljica Viljemina nizozemska je hotela prositi nemškega cesarja, da bi posredoval za Bure, a odgovorilo se ji je, da se to ne zgodi, zato je vsako nadaljno posredovanje opustila.

Dopisi.

— Iz Celja, 23. septembra. (Še enkrat celjski akademiki.) Oni „izvoljenec in cvet“ celjskih akademikov, ki je čutil v sebi neizogibno potrebo in drznost pozdraviti v imenu celjskih akademikov II. katoliški shod, hoče v „Slovenču“ na prav duhovit način in s čudovito logiko prikriti blamažo, katero je doživel s ponesrečenim brzojavom. Kar nakrat vidi v celjskem okraju in v Celju samem vsaj še toliko akademikov, ki se popolnoma strinjajo z odposlano brzojavko, kot je nas, ki se ne strinjamo. Z imeni na dan!! Sicer se pa gre tu samo za Celje, ker je bila brzojavka odposlana iz Celja. V Celju nas je pa samo 14 akademikov, izmed teh se jih je deset izjavilo proti brzojavki. Trije, ki so istega mišljenja, kot mi, bili so takrat odsotni. Zato nismo mogli dobiti takoj njihovih podpisov; mi sami pa vendar nismo hoteli jih brez vednosti podpisati, kakor je to tisti storil, ki si domišlja, da reprezentuje vse celjske akademike. Ostane torej še eden, ki pa sicer ni hotel izjave podpisati in to s prav čudno motivacijo. Se že poznamo!! (Sicer pa tudi vemo, kdo je na našo izjavo reagiral.) Bodite odkriti in pripoznajte tako odločno in tako jasno pred vsem svetom svoje simpatije in svoje strinjanje z „nazori“, „resolucijami“ in „sklepi“ II. katoliškega shoda, kot smo storili mi, ki smo in ostanemo napredni in svobodoljubni. Pokažite se može, da Vas spoznamo! Iskali ste dlake v jajci in „heureka“ našli ste jo! Torej vsi niso cand. jur. Kolika nesreča, kaj ne? Ne vemo sicer, od kedaj polagate, Vi „slavni“ odposiljalec brzojava toliko važnost na ta naslov „cand. iur.“ Se li bojite za svoj naslov — najbrže ste si ga s „krvavimi“ žulji pridobili? Akademiki smo pa vendar le? Kaj?? Ne vemo pa, kje hočete Vi naloviti akademike svoje struje. Štejete li bogoslovce med akademike? Če vi oporekate, da ne gre naslov cand. iur. vsem, kakšna čudovita „korifeja“ morate biti šele Vi, ki čutite v sebi združene kar na enkrat vse stud. jur. in cand. iur. in filozofe in medicince tako, da lahko koj sami brzojavite v imenu vseh celjskih akademikov. To pa že ni več „baharija“, to je naravnost predrznost. Sapienti sat! Konstatovano je torej, da se celjski akademiki nikakor ne strinjamo z brzojavko in še enkrat odločno protestujemo proti brzojavu, proti zavijanju „Slovenca“ ter odločno zahtevamo ime celjskega — ali „celjskih aka-

demikov“, ako se je sploh podpis tako glasil. Saj to „Slovenec“ prav lahko stori, ker ima, kakor trdi, brzjav v rokah.

Celjski akademiki razun „enega“.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. septembra.

— Kobar v Kranju. Piše se nam, da je občinski svet v Kranju sklenil, da novega dekana in bivšega hujskača Koblarja — ki je kranjskemu županu neloyalnost očital, ter v mestu povzročil veliko prepira in sovraštva — oficijalno ne sprejme. Pač pa je znani mlinar Pavšler najel domžalski boben, ki bo mogočno donel pri Koblarjevem vходу v mesto. Zgodilo pa se je še nekaj neverjetnega: direktor Hubad je baje ukazal, da ima gimnazijska mladež napraviti „špalir“, in da imajo profesorji v uniformi pozdraviti Koblarja na kolodvoru. Pouk se ve odpade. Če je ta vest resnična, bomo o tem še pisali!

— Klerikalni korespondenčni urad, ki ima svoj sedež v nekdanji Ovijačevi hiši, preplavlja nemške liste z vsakovrstnimi novicami. Zdjaj razpošilja sila senzacionalno vest, da se je vodstvo klerikalne stranke konstituiralo kot volilni odbor ki je sklenil, da se morajo voliti vsi dosežani klerikalni poslanci in da bo krepko posegel v volilno borbo tudi v mestih. Brez dvoma so klerikalci to zategadelj razglasili, da pokažejo svetu, kako oni postavljajo kandidate, ne da bi se jim bilo treba zmeniti za volilce. Svet naj ve, da so klerikalni volilci tako dobro dresirani, da volijo na komando in da bi glasovali po komandi, tudi če bi bil kandidat kak star škorenj. Čemu se je tej vesti dostavilo: „Von einer Wahlaction der liberalen Slovenen verlautet bisher nichts“, nam pa res ne gre v glavo. Znano je, da se je naš osrednji volilni odbor dosti prej konstituiral, kakor klerikalni. Kandidatov seveda še ni postavil, ker bo naša stranka postavila tiste za kandidate, ki jih volilci žele.

— Kanonik dr. Lampe je včeraj zjutraj po daljšem bolehanju umrl in bo danes pokopan. Pokojnik je bil blag in značajan mož, vzgleden duhovnik in vrl narodnjak. Politični, filozofični in estetični nazori, katere je pokojnik zastopal z vso vnmemo in s tisto ljubeznijo, ki svedoči, da so izvirali iz njegovega najsvetejšega prepričanja, niso bili nikdar naši nazori in smo ter ostanemo mi njih odločni nasprotniki, ali vzlic temu nismo pokojniku nikdar odrekli svojega spoštovanja, in priznamo tudi sedaj radi, da je bil kanonik dr. Lampe v vsakem oziru pravega, resničnega spoštovanja vreden mož, ki je tako po svojem znanju kakor po drugih svojih lastnostih daleč nadkriljeval vse tiste, ki vodijo duhovniško stranko na kranjskem. Značaj pokojnega dr. Lampeta osvetljuje najbolje to, da se je večkrat odkrito uprl raznim pojavom v njegovi lastni stranki in imel pogum, jih očitno obsoditi. Sicer pa je znano, da bi bil dr. Lampe svojo tolerantnost še bolje pokazal, če bi duhovščina ne bila vedno nanj pritiskala, in mu — četudi le privatno — zaradi vsake najmanjše koncesije novodobnim nazorom, zaradi vsake najmanjše, neznanstvene stvarice, ki le nekoliko neklerikalno izgledala, delala največje sitnosti in težave. Resnična zasluga dr. Lampeta je, da je ustanovil in v časih s prav velikimi žrtvami vzdrževal „Dom in Svet“. Temu listu je pokojnik posvetil vse svoje moči. List je sicer jako tendenciozen in nam zato ni nikdar ugajal, ki stojimo na stališču modernih kulturnih idej in popolne umetniške svobode, radi pa priznamo, da je „Dom in Svet“ v mnogih krogih obudil zanimanje za naše leposlovje in sploh za naša kulturna in narodna prizadevanja, kar tudi ni brez pomena. Bodi čestivrednemu duhovniku prijazen spomin!

— Tako in nič drugače. Zadnjič smo opozorili trgovce in obrtnike, da ima firma Pipan v Trstu zveze s konsumnimi društvi. To ni bila prva firma, na katero smo naše trgovce opozorili, in tudi zadnja ne. V „Edinosti“ se je radi tega neki dopisnik hudo razkoračil in klič: Ne tako! Mi pa pravimo: Prav tako in nič drugače. Konsumnim društvom se mora dobivanje blaga kolikor mogoče otežkati. To pa se doseže samo na ta način, da se večje firme prisili, pretrgati vsako zvezo s kon-

sumnimi društvi. Tekom zadnjih dveh let smo nad 100 nemških, laških in slovenskih firm pribili, da zalagajo konsumna društva. In dosegli smo že lepe uspehe, ker je večina tistih firm pretrgala vsako zvezo s konsumnimi društvi. Če pravi „Edinost“, da tujih firm ne prijemamo, je to nesramna laž. Naj le pregleda naš list in videla bo, koliko tujih firm smo že okrcali. In kakor doslej, tako bo tudi v prihodnje. Naj bo firma nemška, laška ali slovenska, če zalaga konsumna društva, bodo naši trgovci pretrgali z njo vsako zvezo. V tem oziru ni nič pardona!

— Škof Bonaventura v Cerknici. „Slovenec“ je v soboto popisal, kako ledenomrzlo je bil škof Bonaventura sprejet v Cerknici. „Slovenec“ se seveda jeze kar peni, da so Cerkničanje možko in neustrašeno pokazali škofu, kako sodijo o njegovem in njegovih duhovnikov političnem počenjanju, a ves svoj onemogli srd je škofov list izlil na velespoštovanega cerkniškega župana, g. Pogačnika. V svoje poročilo je „Slovenec“ vpletel tudi nekaj prav debelih laži, kakor je že njegova navada. Na „Slovenčev“ nesramni dopis nam je poslal cerkniški gospod župan sledeče pojasnilo:

„Slovenec“ je v svoji sobotni številki priobčil dopis o birmovanju v Cerknici dekaniji in si je pri tej priliki tudi mene na prav lažnjiv način privoščil.

„Slovenec“ pravi prvič, da sem jaz kot načelnik cestnega odbora ukazal, da se mora slavolok, katerega so Rakovci postavili škofu na čast, podreti. To je od konca do kraja zlagano. Mene ni nihče vprašal, ako sme slavolok postaviti, in jaz nisem ne sam, ne po kom drugem ukazal, da se mora podreti. Rakovsko občinsko predstojništvo ne hodi k meni v svete, pač jih menda išče pri tistem lažjivem kljukcu, ki je to laž skoval in v „Slovenču“ obelodanil.

V drugič trdi „Slovenec“ da sem v Cerknici po občinskem slugi zaukazal da se morajo zastave zopet odstraniti. To je ravno taka nesramna laž kakor prva, in jaz pozivljam dopisnika, naj mi dokaže, da sem jaz sam ali po kaki drugi osebi komu zapovedal ali le svetoval, da naj zastave odstrani. Ako tega ne stori, ga bom smatral za infamnega obrekovalca in lažnika — in če je desetkrat posečen. Pri nas so ljudje sami zadosti zavedni, da vedo, kaj jim je storiti ali opustiti.

Da niso po Cerknici, razun farovža, kaplanov, konsumnega društva in še treh drugih privržencev klerikalne stranke razobesili zastav in postavili slavolokov in da nismo ne jaz ne drugi škofa slovesno sprijeli, temu je največ vzrok „Slovenčev“ dopisnik. Hoteli smo pokazati, kako pogubljivo njegovi zaupniki tukaj delujejo, pokazati, da nam njegov in njegovih namestnikov politični nastop ne ugaja. Hoteli smo mu dokaz doprinesiti, da nam to neprestano hujskanje in ščuvanje ni po volji in mu predočiti, kam da pelje pot ščuvanja. Mi nismo hinavci, kateri bi se hoteli po eni strani laskati, po drugi pa grajati. Kar mislimo, to tudi očitno pokažemo, če je to komu všeč ali pa ne.

Žalibog, da ni povsod tako. Ako bi ljudstvo in njega zastopniki drugod hoteli jasno pokazati, kako da obsojajo postopanje klerikalnih hujskačev, bi marsikateri slovesni sprejem izostal, bore malo bi zastav vihralo, in škof bi morda začel premišljevat, če je pot katero sedaj hodi tudi prava, in če ni večina duhovstva le v pogubo.

Zakaj pa vi in vaša verna garda niste sami napravili slavoloka? Saj denarja imate dosti v hranilnici in v „konsumnem društvu“. Če ga ne bi imeli, ne bi mogli za kratek čas palače zidati. Kaj vam, če malenkost dvajset tisoč gl. v zid zakopljete, saj imate že skoraj 2000 gl. rezervnega zaklada nakopičenega.

Alojzij Pogačnik, cerkniški župan.

— Kmetijska zadruga Središke župnije vidno napreduje! Vzlic vsemu trudu gospoda tajnika kaplana Koželja ni se posrečilo povzdigniti število udov tega prepotrebne društva nad 40. Napovedal se je boj trgovcem, kar je pa gotovo le pretveza. Naš kaplan je sila bojevit, ob enem pa tudi jako občutljiv. „Zgubljeni Bog“ zanesel se je slučajno tudi v naš trg v nekoliko iztisih, a gospod kaplan čutil se je takoj primoranega raz leco pritožiti se, da

se nahaja v trgu oseba, katera duhovenstvo in njih „vzvišeni“ stan „obrekuječe spise“ razširja ter grozil, da pride prihodnjic z imenom dotične osebe na dan. „Probaturum est!“ Ubogi gospod! Naj bi raje dal svojim živcem mira, saj so ga nujno potrebni.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima dne 26. t. m. popoldne ob 2. uri v magistratni dvorani javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Branje zapisnika zadnje seje; 2. Naznanila predsedstva; 3. Poročila: o načrtih zakonov, s katerimi se izpreminjajo in dopolnjujejo določbe trgovskega zakona in obrtnega reda o trgovskih pomočnikih in pa zakon o nedeljskem počitku; 4. o resoluciji deželnega zbora v 15. seji dne 4. maja 1900 glede obrtnih strokovnih tečajev; 5. o stroških za slamoletarske tečaje; 6. imenovanje zborničnega zastopnika in kuratorij kmetijsko-kemičnega preskušališča v Ljubljani; 7. o dopisu trgovske in obrtniške zbornice v Opavi glede na volitve v trgovske in obrtniške zbornice; 8. o prošnji gremija trgovcev v Ljubljani na c. kr. finančno ministrstvo, da ne reši vprašanja glede saniranja deželnih finan na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem tako, da se puste še nadalje deželne doklade na davku od žganja; 9. o obrtnih pravicah lesnih trgovcev; 10. o obrtnih pravicah pekov, ko lačnikov in sladčičarjev; 11. o vprašanju, če je žganje apna smatrati za domačo obrt; 12. o vprašanju, če smejo sladčičarji, medicarji in svečarji ob bitmi in porcijunkuli prodajati robce, trakove, urice, orgljice in druge igrače; 13. o vprašanju, če spada izdelovanje in prodajanje domačega kruha v pekovsko obrt; 14. o prošnji zdravilišča in občinskega zastopa na Bledu za napravo telefonične zveze z državno telefonično progo Dunaj-Trst; 15. o prošnji občine Zagorje za preložitve semnja; 16. o prošnji občine Rob za štiri semnje; 17. o prošnji tvrde G. Tönnies v Ljubljani za spremembo pravil bolniške blagajne te tvrde; 18. o tarifi za semnje v Lescah; 19. o spremembi tarife za semnje v Škocjaniu.

— Russkij Kružok. V smislu sklepov seje z dne 24. t. m. naznanja odbor, da se prične poučevanje v ruskem jeziku v ponedeljek, dne 1. oktobra t. l. Kurz se je letos razširil na dva oddelka, začetni in nadaljevalni; v obeh bode poučeval društveni predsednik gosp. dr. L. Jenko, s pomočjo Volperjevega učbenika „Russkaja rječ“ in pozneje Blossfeldove slovnice ruskega jezika. Odbor vabi vse tiste, ki imajo veselje in se hoté udeleževati začetnega kurza, da se oglase v Schwentnerjevi knjigarni. Nadaljevalni kurz se bode vršil ob ponedeljkih in petkih odn. četrtkih zvečer od 8—9 ure. Čas kurza za pričetnike se določi po dogovoru z udeležniki in se prijavi pozneje. Istotako se šele koncem tega tedna naznani lokal, ker bode odbor mej tem poskusil dobiti prostore za pouk kje bolj v sredini mesta, da ne bode večini udeležnikov preveč od rok. Da ustreže že z več strani izrečni želji, priredi „Russkij Kružok“ letos tudi praktični kurz českega jezika, pa le v tem slučaju, ako se prijavi primerno število udeležnikov. Kdor se za ta kurz zanima, naj se izvoli do 5. okt. t. l. zglašiti v Schwentnerjevi knjigarni. Učna knjiga, čas, lokal in vse drugo se naznani po časopisih, kako se pokaže, da je kurz mogoče oživotvoriti.

— I. slovenska umetniška razstava. Včeraj že smo poročali, da se je moral „seznam in imenik“ naše umetniške razstave popolniti, ker je došlo 12 novih kiparskih in slikarskih del. Sedaj kaže katalog 169 števil in 31 razstavljavcev. Med temi je 22 slikarjev, slikarice in risarjev ter 8 kiparjev. Dame so 4 in sicer vse slikarice. Zadnje dni se je nekaj del prodalo, nadejati pa se je, da se jih še več. Prodajo posreduje g. društveni blagajnik, ravnatelj Fr. Gerbič.

— Slovensko akademično ferijalno društvo „Sava“ priredi s sodelovanjem vseh društev godbe v sredo, dne 26. t. m. ob 8¹/₂ uri zvečer v steklenem salonu „Narodnega doma“ zabavni večer s sledečim vspreedom: 1. Parma: „Mladi vojaki“, godba. 2. Suppe: Vragolije razbojnikov, godba. 3. Pozdrav. 4. Četverospjev. 5. Parma: Bela Ljubljana, valček, godba. 6. Samospjev za tenor, poje g. J. Krsnik, na klavirju spremlja g. Ant. Svetek. 7. Iv. pl. Zajc: Duet iz opere Zrinsky, godba. 8. Četverospjev. 9. Dr. Ipatov: Domovina, godba. 10. Dvospevi za tenor in bariton, pojeta gg. J. Krsnik in Fr. Černe.

na klavirju spremlja gosp. Anton Svetek.
11. Friedrich: Jugoslovanske pesmi, godba.
12. „Pesem te trdovratne štajerske Uršike“, z ilustracijami, prednaša zbor Savanov.
13. Pitschmann: Zakonsko veselje, godba.
14. Šaljivi brzojav. 15. Komzak: Blazniški večer, galop. Vstopnina 60 vin. za osebo. Rodbine 2 kroni. K obilni vdeležbi vabi odbor.

— **Narodni škandal.** Piše se nam: Razpis novih državnozbornih volitev pribil se je v Zidanem mostu samo v blaženi nemščini, in sicer na hiši južnega kolo-dvora, kjer se je bila zadnjič pribila cesarjeva zahvala, seveda tudi samo v nemškem jeziku, tako da mnogi tujci, ki tukaj izstopijo, mislijo, da so res kje v „nemškem rajhu“. — Mi sicer ne verjamemo, da bodo pri bodočih volitvah v Zidanem mostu volili sami Nemci, ne verjamemo tudi, da bi bil cesar poslal našim nemčurjem posebej zahvalo, vemo pa, da je občina Loka-Zidan most slovenska, in je uprav škandal, da se v izključno slovenski občini more kaj takega zgoditi, ne da bi se od merodajnih faktorjev proti takemu početju protestovalo. — Seveda, dokler bo imel v občini prvo besedo nemški občinski pisar, se ne bo obrnilo na bolje. Od g. župana, ki je sicer vrl narodnjak, pa zahtevamo, da se nemški plakat odstrani, in da se pribije v Zidanem mostu razpis volitev v slovenskem ali vsaj v slovensko-nemškem jeziku.

— **Odlikovanje.** Vratar c. kr. tobačne glavne tovarne v Ljubljani, Franc Fruhs, bil je ob priliki svojega umirovljenja odlikovan s srebrnim križcem za zasluge. Včeraj, 24. septembra, mu je tovarniški vodja, c. kr. inšpektor, V. Möller, v navzočnosti vsega uradniškega in pazniškega osebja s slovesnosti primernim nagovorom pripel zasluzni križec na prsi. S petjem cesarske pesmi in z živio-klici na cesarja se je izvršila ta slovesnost.

— **Kolesarsko društvo „Ilirija“** priredi v slučaju ugodnega vremena v nedeljo, dne 30. t. m., drugače pa v nedeljo, dne 7. oktobra ob 2. uri popoldne že davno nameravano cestno dirko Tržič-Ljubljana, po dirki, ob 6. uri zvečer pa koncert v novem salonu „Narodnega doma“.

— **Slovensko bralno društvo v Tržiču** bode imelo svoj redni občni zbor v nedeljo, 30. septembra t. l., ob 9. uri popoldne v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Nova volitev odbora. 5. Razni predlogi.

— **Za živinorejce.** Ker pade dan 28. oktobra t. l. na nedeljo, bo semenj v Radovljici v pondeljek dne 29. oktobra. Deželni odbor popravlja torej s tem svoj dotičen razglas ter objavlja, da se bodo biki plemenjaki v Radovljici kupovali dne 29. oktobra.

— **Premovanje konj.** Dne 17. sept. vršilo se je v št. Jerneju premovanje konj za konjereje politič. okrajev Krško in Črnomelj. Na premovalni prostor se je pripeljalo 14 kobil z žrebeti, 9 mladih kobil in 20 žrebet, v primeri z drugimi leti in k določenim darilom malo število. Premovalno sodišče — obstoječe iz gospodov: c. kr. ritmojstra Maks Wimmerja, c. kr. vet. koncipista Alojzija Paulina in posestnika Vincenca Ogorelca — je bila s pripeljanim materijalom v zadevi krmiljenja in snaženja zelo zadovoljna; nasproti se je moralo podkovstvo in prepeljavanje konj grajati. Pred razdelitvijo premij so se konjerejci poučili v vzreji žrebet ter so se opozorili na napake, katere delajo pri izbiri plemenskih žrebcev. Darila so dobili: A. za kobile z žrebeti: 1. državno darilo 70 K Franc Turk iz Ostroga, 2. 40 K Anton Ulm, posestnik na Klingenfels-u; ker je pa ta v korist kmečkih konjerejcev odstopil od denarnega darila, se mu je priznala srebrna svetinja. 3. Drž. darilo 40 K Ig. Ranguš iz Čadraža, 4. 40 K Fr. Rebšelj iz Sv. Jakoba, 5. 30 K Janez Kerin iz Sv. Križa, 6. 30 K Janez Verterčič iz Pristave, 7. 30 K Alojzij Božič iz Sela, 8. 20 K Miha Marinšek iz Zapečjevasi, 9. 20 K Jože Turk iz Ostroga, 10. 20 K Janez Škorc iz Škopica, 11. 20 K Alojzij Mencin iz Drame, 12. 20 K Anton Barberič iz Čadraža. B. za mlade kobile: 1. državno darilo 50 K France Repša iz Sv. Jakoba, 2. 40 K Janez Strojnj iz Ostroga, 3. 30 K Jože Globevnik iz Škocijana, 4. 30 K France Turk iz Ostroga. Srebrne svetinje: Peter Krhin iz Gradišča in Alojzij Ranič iz Smednika. C. za žre-

beta: I. enoletna: 1. državno darilo 30 K Jože Tavčer iz št. Jerneja, 2. 20 K Jože Korenič iz Čadraža; Srebrne svetinje: Janez Gorenc iz Vrha; II. dveletna: 1. drž. darilo 20 K Anton Barberič iz Čadraža, 2. 20 K Alojzij Mencin iz Drame, 3. 20 K Janez Strojnj iz Ostroga; Srebrne svetinje: Janez Kovačič iz Vrha, Peter Durjava iz Škocijana, Anton Lenčič iz Šmalčjevasi, in Jože Štrukl iz Zaboršta. III. enoletna: 1. državno darilo 20 K Miha Marenšek iz Zapečjevasi, 2. 20 K Jože Gregorič iz Grublje; Srebrne svetinje: Anton Prijatelj iz Rakovnika, Franc Fabian iz Spod. Gradiša, Peter Krhin iz Spod. Gradiša in Jože Čudovan iz Čadraža.

— **Ustanove za železničarje.** Kakor vsako leto, razdelili se bodo tudi letos dohodki različnih ustanov med potrebne in za službo nezmožne uslužbence avstrijskih železnic. Pogoji in čas, pod katerimi je vložiti prošnje na generalno ravnateljstvo, izve se pri tukajšnjem načelnistvu postaje na južnem kolodvoru.

— **Velikanska buča.** V Kokrici je g. Svitoslav Kmet pridelal letos mnogo jako velikih buč, mej njimi jedno, ki tehta 33 kilogramov in meri na okrog 1 m 96 cm. To je pač nekaj izrednega.

— **Samomor v dež. bolnici.** Glede včerajšnjega našega poročila o samomoru gospe M. Č. smo izvedeli, da gospa ni bila duševno zdrava, nego duševno bolna in da je samomor izvršila v blaznosti.

— **Uro ukradel je v nedeljo ponoči** v Šincelnovi gostilni neki Jakob Juvan s Hriba pri Moravčah Zakotnikovemu delavcu Valentinu Oglinu iz Spodnje Šiške. Policija je včeraj tatu prijela in še dobila ukradeno uro pri njem.

— **Rokavice moraš imeti, če me hočeš aretirati,** je dejal danes ponoči brivski pomočnik M. K., ko ga je stražnik zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru ustavil. In res ni hotel iti z njim, dokler ni prišel še eden policaj.

— **Tatvina.** Francetu Dolinšku na Mesarski cesti št. 2 je neznan tat ukradel včeraj denarnico z 10 kronami, srebrno uro, vredno 26 kron in srebrno verižico.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 15. do 21. septembra je delovalo 18 moških delavcev in 71 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 14 moškim delavcem in 57 ženskim delavkam, 143 delavcem je bilo 83 odprtih mest nakazanih in v 48 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 10 moških delavcih in 38 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 21. septembra je došlo 2428 prošenj za delo in 2236 deloponudeb 3813 delavcem se je 2444 odprtih mest nakazalo in v 1937 slučajih je bilo delo vsprejeto. Delo ali službe dobe takoj 1 mizar, 1 vrtnar, 3 trgovski hlapci, 1 telesni sluga. 5 konjskih hlapcev, 1 hlapec za pivarno 1 trgovska prodajalka, 1 prodajalka v kantini, 4 natakarice na račun, 1 gospodinja, 1 fina sobarica, 5 gostilniških kuharic, 3 fine kuharice, 4 navadne kuharice, 12 deklic za vsako delo, 1 bona, 5 deklic k otrokom, 3 kuhinjske deklice, 4 deklice za kmetijska dela, 2 vajenki za prodajalno, 1 vajenka za šiviljo. Vajenci za trgovine in obrte.

* **Da maščuje mater je potoval 2000** milj bogati živinorejec Frank Alling iz Tacoma in pretepel v hotelu Nelson v Rockfortu svojega svaka Filipa Dankyja. V hotelu se je z napačnim imenom vpisal, poslal Dankyju pismo, s katerim ga je povabil zaradi „kupčije“ v hotel. Na mostovžu hotela sta se srečala, Alling je vzlet iz žepa volovsko žilo ter udrilal toliko časa po svojem svaku, da se je zgrudil. „Potoval sem 2000 milj daleč, da ga pošteno naklestim, ker je obrekoval mojo mater“, rekel je Alling prisotnim gledalcem. Svaka se nista videla že 25 let, in 45 let je minilo, odkar je bil Alling v Rockfordu. Oba sta stara 70 let. Da, da, tudi v Ameriki je še nekaj idealistov!

Telefonska in brzojavna poročila.

Kranj 25. septembra. Župnik-dekan A. Koblar se je danes pripeljal sem. Sprejem in vhod je bil preklavrn. Gimnazijski dijaki niso delali špalirja. Razen ljudskih šol (Op. ured: Kaj so pa te imele opraviti pri tej stvari?) so Koblarja sprejeli le direktor Hubad s tremi profesorji, dva policaja

in malo radovednežev. Koblarju so se nasproti peljali najnovejši katoličani Pavšlar, Florian in Cof. Veselost splošna. Druga nesreča se ni zgodila.

Celje 25. septembra. Čuje se, da se namerava velikanski volilni manever. Nemci se grozno boje za mandat v mestni skupini celjski. Pri zadnji državnozborni volitvi je bilo razlike samo 132 glasov, a državno sodišče je 48 nemških glasov uničilo, ker so bili prisleparjeni, tako da je bil nemški poslanec v resnici izvoljen samo z večino 84 glasov. Od zadnje volitve so se razmere za Nemce zelo poslabšale. Nemcem grozi v celjski mestni skupini polom. V tej stiski hoče, kakor se govori, grof Gleispach priskočiti nemškemu Celjanom na pomoč in sicer s tem, da hoče delegirati celo kopo nemških avskultantov — menda kacic 30 — v Celje pod pretvezo, da otvori slavni nadsvetnik Eckel slovenski „Drillkurs“ za nemške avskultante. Tem bo na ta način mogoče, dobiti potrdila o „dovoljnem“ praktičnem znanju slovensčine ter zavzeti mesta sodnih uradnikov na južnem Štajerskem. Tako naj država, ker imajo avskultantje volilno pravico, na državne stroške pomnoži število nemških volilcev v Celju v „potrebni“ meri.

Gornji grad 25. septembra. Šest vodnikov pod vodstvom g. Kocbeka je iskalo dva dni po vseh Savinjskih planinah turista Lichtenekerta brezuspešno.

Dunaj 25. septembra. Nemški kršč. socialisti so s svojimi pripravami za državnozborni volitve že gotovi in skličejo v kratkem shod zapupnih mož, da postavi kandidate za Nižjo Avstrijsko.

Dunaj 25. septembra. Strankarski shod nemške napredne stranke bo v Trutnovu. Poročali bodo Funke, Pergelt in Eppinger.

Dunaj 25. septembra. Bivši poslanec Scheicher je imel v nedeljo volilni shod, na katerem je dejal: Sram me je, da sem bil poslanec, kajti v parlamentu so se poslanci obnašali tako, kakor pijanci, kadar je zbežanje. Zadnje škanđale so uprizorili Čehi, a začeli so Nemci, ki so se obnašali kakor ušivci.

Dunaj 25. septembra. Bivši poslanec krščansko-socialne stranke Mittermayer je bil danes radi nevarnega pretenja obsojen na mesec dni v zapor. Mittermayer je trdil, da je bil popolnoma pijan, in je sodnik to smatral kot olajševalno okolnost.

Heb 25. septembra. Zaupni možje nemške radikalne stranke so sklenili kandidirati zopet Schönererja in Irota.

Lvov 25. septembra. Osrednji volilni odbor, kateremu predseduje grof Dzieduszycki, je sklenil, naj Jaworski povabi vse poljske deželne poslance na proslavo sankcije novega statutu, da se pri tej priliki ukrene, kar treba za nove volitve.

Lvov 25. septembra. Poroča se, da so se vse maloruske stranke zjediniile na solidarno postopanje pri predstojećih državnozbornih volitvah.

Pariz 25. septembra. Vojni minister je sklenil odstraniti z vojaške akademije v St. Cyru vse profesorje, ki so bili vzgojeni v duhovniških zavodih, in jih nadomestiti s profesorji, ki so bili izučeni na državnih šolah.

London 25. septembra. Položaj na Kitajskem je postal skrajno kritičen. Stranka princa Tuana ima vso oblast v rokah. „Morning Post“ poroča, da mora Angleška v varstvo svojih interesov spraviti najmanj 100.000 mož na noge.

Izjava.

Podpisani odborniki pevskega društva „Ratitovec“ v Selcih izjavljamo, da je šla naša zastava brez kacega izrecnega dovoljenja od strani nas ali pa društvenikov na znani pogrebni sprevid v Ljubljani, dokaz temu, da se je od društva ali sploh „Selskih društev“ vdeležil samo znani pojac naše duhovščine in g. predsednik, katerega se je pa na tisti sprevid prigralo, z nekim samo naši duhovščini znanim te-

rizmom, in je v ta namen že poprej g. župnik pustil zastavo v župnišče prinesiti, ne da bi mi vedeli, da se bo v ta namen rabila. Sploh kakor zdaj kaže, bode moralo pevsko društvo „Ratitovec“ še sodnijsko postopati, da se bode enkrat red v društvu uvedel, ker člani društva so že do grla siti raznih intrig, ki se vganjajo z društvom in njega člani.

Selca, 24. septembra 1900.

Ivan Čenčič, podpredsednik, Peter Smid, blagajničar, Janez Klemenčič, odbornik, Anton Klemenčič, odbornik, Ivan Kopčavar, tajnik, Valentin Oblak.

Abiturijentje in akademiki!

Doba počitnic je skoraj potekla in misliti bo treba na odhod na visoke šole. Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju, središče slovenskih na Dunaju živčih akademikov, vabi Vas, akademiki in abiturijentje, ki mislite pohajati visoke šole na Dunaju, da vstopite v društvo in pomnožite slovenijanske vrste ter pripomorate po močeh, da ohrani „Slovenija“ kot največje in najdelavnejše slovensko akad. društvo oni ugled, katerega si je pridobilo v teku 32letnega plodonosnega delovanja.

„Slovenija“ je društvo akademikov, pripravljenih po skončanih študijah delovati za trajen obstoj, svobodni razvitek in napredek našega naroda in za zboljšanje njegovega gospodarskega stanja.

Zato smatra „Slovenija“ za svojo prvo dolžnost, nuditi svojim članom s svojo bogato čitalnico, obsegajočo skoraj vse slovenske, in mnogo hrvatskih, srbskih, čeških, ruskih in najuglednejših nemških časnikov in časopisov, in s svojo knjižnico, broječo na tisoč del vsakovrstne vsebine, s svojim pevskim, tamburaškim in telovadnim, znanstveno-zabavnim in tehničnim klubom ne samo prijetne zabave, ampak dati jim na roke vse pripomočke k višji moderni izobrazbi, k informaciji o vseh modernih svetovnih vprašanjih kakor tudi pripomočke k premočrivanju vseh onih vprašanj, ki so važne in se tičejo našega naroda in njega teženj.

K naštetim klubom nameravamo letos še ustanoviti ruski kružok; znani slovenski pisatelj in izvrsten poznavatelj ruskega jezika in literature nam bode učitelj. Ruskih knjig imamo dovolj.

Tovariši! Časi so resni in zahtevajo posebno pri nas Slovincih čvrstih, značajnih in delavnih mož. Vsak od nas mora imeti točno in jasno načrtan program za svoje poznejše delovanje, vsak mora biti sposoben ne samo za svoje službeno ampak še posebej za narodno delo. Bivanje na dunajskih visokih šolah smatramo kot prehodno, pripravljalo dobo, v kateri si je treba pridobiti o vseh vprašanjih, tičočih se našega narodnega in državnega življenja, korenito, obširno znanstveno obzorje. V tem neprelahkem študiju Vam hoče pomagati in Vas podpirati „Slovenija“ s svojo čitalnico in knjižnico, pred vsem pa se hočemo skupno v že obstoječem znanstveno-zabavnem klubu in pri društvenih predavanjih razgovarjati o vseh količkaj važnih uprašanjih. Kar je posamezniku težko ali sploh nemogoče doseči, skušali bomo doseči s skupnimi močmi.

Povdarjati še moram, da je „Slovenija“ v prijateljski zvezi in vedni dotiki z vsemi izvedunajski slovenskimi in z mnogimi avstrijskimi slovanskimi akad. društvi.

Svojim članom prireja „Slovenija“ vsako leto pozimi po jeden veliki zabavni večer, ki je vedno shajališče na Dunaju živčih slovenskih in slovanskih družin. Spominjam le na lansko Prešernovo slavnost, ki je vrgla Prešernovemu fondu do 500 kron, in zbrala na tisoče najuglednejšega občinstva.

V Slovincijanih bodete našli odkritosrčne prijatelje in tovariše, ki Vas bodo v vsem radovoljno podpirali in Vas opozorili na vse ugodnosti. Postanite „Slovenije“ živi in delavni člani vsi, katerim je mar napredek in svoboda našega naroda!

Informacije o našem društvu, o vseučilišnih zadevah, podporah, vpisovanju itd. daje drage volje do 1. oktobra t. l. društveni predsednik, (naslov: A. B. Strožja vas pri Ljutomeru), pozneje ustmeno v društvenih prostorih (VIII. Lederergasse 20). Vstop v društvo tudi med šolskim letom. Vstopnina 2 kroni, udnina 2 kroni.

Vse za narod in svobodo!

Cand. jur. Anton Božič, t. č. predsednik.

Listnica upravnistva.

Gospod Žebre, Stari trg: Potrjujemo, da smo prejeli naročnino in za inserat skupaj 5 K 36 vin. Za sedaj ne vemo za nobeno mesto, Po-zdravljamo!

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepčujoče vino.)

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gospod M. Leustek, lekarnar v Ljubljani. Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepči telo, lajša in vzbuja siast do jedilj. Dr. J. Felnegovič, obč. zdravnik.

Spominjajte se dljaške in ljudske kuhinje pri Igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobrih.

Umri so v Ljubljani:

Dne 22. septembra: Marija Lumbar, gostija, 74 let, Trnovske ulice št. 11, rak.
Dne 23. septembra: Viktor Simsič, uradni-kov sin, 7 let, Tržaška cesta št. 13, otrpenje srca.
Dne 24. septembra: Dr. Fran Lampe, ka-nonik, 42 let, Poljanska cesta št. 36, otrpenje srca.

Meteorologično poročilo.

Vilna nad morjem 306.2 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Sept.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat-ura v °C	Vetrovi	Nebo	Pelavina v 24 urah
24.	9. zvečer	738.4	14.5 sl.	sl. jzhod	jasno	0.0
25.	7. zjutraj	737.7	9.1 sl. svzh.	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	736.3	23.5 sl. jzhod	sl. jzhod	jasno	0.0

Srednja včerašnja temperatura 14.4°, nor-male: 13.6°.

Dunajska borza

dne 25. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.25
Skupni državni dolg v srebru	97.00
Avstrijska zlata renta	115.70
Avstrijska krona renta 4%	97.40
Ogrska zlata renta 4%	114.45
Ogrska krona renta 4%	90.75
Avstro-ogrski bančni delnice	1706.00
Kreditne delnice	648.50
London vista	242.00
Švabski drž. bankovci za 100 mark	118.32 1/2
20 mark	23.66
20 frankov	19.30
Italijanski bankovci	90.45
C. kr. cekini	11.46

Lepo pritlično stanovanje

s 3 sobami, predsobo, kuhinjo in pri-tiklinami se odda od 1. novembra za 250 gid. Lega je taka, da ni treba v poletji hoditi na deželo.

Povpraša naj se v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Pekarija

se išče v najem takoj ali pozneje. Ponudbe naj se pošiljajo na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Ansee, Ibi, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. s jutraj osobni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Drnaji; čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevica, Pilsen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipako; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osobni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osobni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Pilsen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipako, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. sve-čer osobni vlak v Jesenice. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — Proga v Novomeste in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. s jutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. svečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiša. Ob 5. uri 15 m. s jutraj osobni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Ibi, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. s jutraj osobni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osobni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pon-tabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osobni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. svečer osobni vlak s Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. svečer iz Podnarta-Kropo. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. svečer. — Od-hod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. svečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih — Prihod v Lju-bljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m. s jutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. svečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Hiša z gostilno

pripravna tudi za prodajalnico, z lepimi sobami in kletmi, ledenico, v dobrem kraju, ne daleč od železniške postaje, posebno od tujcev obiskovani okolici na Notranjskem, se pod ugod-nimi pogoji za delj časa odda v najem.

Naslov pri upravnistvu „Sloven-skega Naroda“.

Spretne, solidne potovalne uradnike

(akvizitérje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti vsaki proviziji, sčasoma tudi s stalno plače tukajšnji glavni zastop stare, na Kranj-skem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice. Lastnorčno pisane ponudbe naj se pošil-jajo pod: „akvizitér 25“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

Umetniška razstava v „Mestnem domu“ vsak dan od 9. dopoldne do 4. popoldne.

Dne 27. septembra t. l.

dala se bode (1976) v Sv. Križu poleg Kostanjevice na Dolenjskem po sodnijski dražbi v najem hiša

s petimi sobami, eno kuhinjo, eno sobo, s prodajalno in skladiščem.

Pri hiši je tudi lep sadni vrt in druga posejpa, kakor: kozolec, hlevi, skedenj, ter je vse na jako lepem in dobrem prostoru. Najemniki se iščejo, posebno pa se priporoča gg. trgovcem.

Kupovalci trt

se uljudno vabijo, da si ogledajo tukajšnje trtne šole, najstarejšo v deželi, ter se prepričajo o čistosti vseh vrst. — Kot specialiteto priporočamo pristne Bordeaux-trtce za dobavo rudečega vina. — Istočasno priporočamo svoja

najizvrstnejša namizna vina. Graščinsko oskrbnistvo Raka na Kranjskem. (1937-3)

Novo! V Lattermannovem drevoredu. Kinematograf Oeser

model 1900. V elegantnem paviljonu. Lastna električna razsvetljevalna vpljava.

Podobe v naravni velikosti. Originalni posnetki.

Nov interesanten in komičen program.

Razen tega interesantni in izredno komični prizori. Predstave vsak dan, in sicer ob nedeljah in praznikih ob 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri zvečer, ob delavnih ob 4., 6. in 8. uri zvečer.

Cene: I. prostor 30 kr., II. prestor 20 kr. Otroci in vojaki iz moštva plačajo polovico. Programi se dobé pri blagajni. Velespoštovanjem F. J. Oeser. (1973-1)

Izjava.

Podpisani Matevž Šurk prekličem vse razžaljive besede, ki sem jih izrekel na škodo Uršule Vever, ter izjavim, da sem iste v pijanosti izrekel, in da so popolnoma izmišljene, ter obžalujem razžalitev. V Ljubljani, 25. septembra 1900. (1975) Matevž Šurk.

V asekurančni pisarni vsprejmeta se takoj dve praktikantini.

Plača po dogovoru. Opremljene prošnje naj se ulagajo pri upravnistvu „Slov. Nar.“ pod „praktikantinja“.

Trgovski pomočnik

galanterijske stroke, dobro izvežban, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, želi sedanjo službo premeniti. Ponudbe pod R. P. na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Majhno stanovanje

nemeblovano potrebujem. Ena ali dve sobi. Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“ pod šifro „November“.

Gospodska, najeminska hiša v Ljubljani

v najboljšem stavbnem stanji in izvrstni legi, z 10 stanovanji, katera dajó blizu 2000 gid. najemščine, se pod ugodnimi plačilnimi pogoji radi rodbinskih razmer

proda. Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“

Kdor ima za prodati deželnih pridelkov

kakor: fižol, krompir i. t. d.

naj se obrne zaupno na podpisane, kateri prejema blago v komisijon in posreduje prodajo vsakršnega blaga proti primerni odškodnini.

Alojzij Grebenc v Trstu ulica Torrente št. 30, 32, pooblaščen javna tehtnica in trgovina s prašiči in domačimi pridelki.

Prvikrat v Ljubljani v Lattermannovem drevoredu razstavljen: Lifka veliki historični mehanični muzej in panoptikum

v katerem so umetniška dela modelirske umetnosti in mehanike, izdelana v zgodovinskih in mitologijskih vošenih figurah v življenski velikosti, elegantno in dragoceno opremljene, kakoršne se tukaj še niso kazale. Vsak dan odprto od 9. ure dopoldne naprej. (1959-3)

Najboljše snažilno sredstvo je Globus snažilni ekstrakt

Frica Schulz-a jun., Heb (Eger) in Lipsko. Povsod na prodaj! IV. (1362-3) Škatljice po 10, 16 in 30 vinarjev.

P. MAJDIČ trgovina z železnino „Mercur“

Na debelo. Na drobno. Postrežba točna. Cene nizke.

trgovina z železnino „Mercur“ Celje, Graške ulice št. 12

priporoča svoje lahko tekoče slamoreznice najboljših sestavov, kakor tudi izvrstne slamorezne kose. Dalje priporoča svojo veliko zalogo izdelkov iz kamensčinc, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištenih okovov, kuhinjske priprave, štedilnikov in pečl od najpreprostejše do najfinejše izpeljave. Gospodom poljedelcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo Tomazevo fosfatno moko po tovarniški ceni. Velika izber železnih nagrobnih križev. Slavno občinstvo vabim najuljudneje, ogledati si pri priliki mojo trgovino in zalogo. (1950-2)

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulantnejših pogojih. (1877-10)

Posejila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim. Zavarovanje proti kurzni izgubi. Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjic najkulantneje. Borzna naročila.